

Posudek na diplomovou práci Hany Sudové „Kulturní identita migrantů ve Francii“

Poměrně rozsáhlá diplomová práce je věnována zkoumání kulturní identity u migrantů ve Francii. Roční pobyt autorky ve francouzském Montpellier v rámci Erasmu jí umožnil zvolit tento velmi specifický problém. Specifický z pohledu českých zvyklostí řešit problém v domácím prostředí (případně v mezinárodní spolupráci), ale také z pohledu interkulturní psychologie, protože většina migrantů pochází ze zemí, kde se mluví francouzsky (Subsaharská Afrika a francouzské zámořské departmenty), a tudíž ustupuje do pozadí jazyková bariéra při adaptaci na nové kulturní podmínky.

V teoretické části se autorka ve velmi širokém záběru zabývá vymezením kulturní identity a četných souvisejících jevů. V pěti kapitolách rozebírá např. akulturační strategie, faktory ovlivňující akulturaci, roli kulturních hodnot (s oporou o Hofstedův přístup), sociálněpsychologické jevy jako jsou postoje, předsudky, stereotypy, a to především z pohledu většinové společnosti vůči menšinám s ohledem na možné projevy diskriminace a rasismu. Pátá kapitola (Imigrace ve Francii) je velmi cenná uvedením podrobných statistických údajů demografických, historických, náboženských, jazykových. Teoretická část je uzavřena stručným ale výstižným souhrnem.

Empirický výzkum má část kvalitativní a kvantitativní. Kvalitativní výzkum usiluje o podchycení dynamiky utváření kulturní identity migrantů v celé šíři, tj. od rozhodnutí odejít do Francie až po otázku národní identity s odstupem času stráveným ve Francii, kladenou samotnými migranty. Metodou sběru dat byl polostrukturovaný rozhovor s otevřenými i uzavřenými otázkami. Autorka vedla rozhovory s 19 respondenty, studenty ve věku 21 – 33 let, s minimální délkou pobytu ve Francii 1,5 roku. Výzkum fakticky odpovídá na 11 otázek, výsledky jsou bohatě doprovázeny citacemi z rozhovorů. Z výsledků zaujme, že i když se migranti poměrně dobře adaptují na nové kulturní podmínky, většina z nich si i po delší době pobytu ve Francii uvědomuje podstatné odlišnosti ve srovnání se svými domovskými zeměmi.

V návaznosti na rozhovory a s pomocí dostupných studií autorka sestavila vlastní dotazník, jehož položky se vztahují k devíti předpokládaným faktorům, a který prezentovala na internetu. Této kvantitativní části výzkumu se zúčastnilo celkem 40 respondentů, částečně shodných s předchozí fází výzkumu. Hypotézy se soustředí na možné rozdíly v akulturaci mezi muži a ženami, mezi Afričany a zámořskými departmenty, na roli délky pobytu a na roli etnické či rasové rozdílnosti. Data z dotazníku jsou podrobně statisticky zpracována ve vztahu k testovaným hypotézám. Práce je uzavřena bohatou a věcnou diskusí a závěrem. V přílohách

je jako příklad uveden přepis jednoho rozhovoru a je uvedena česká i francouzská verze dotazníku.

Práce je výjimečná rozsahem, ale je třeba zdůraznit, že autorka je věcná a vyjadřuje se kultivovaným odborným jazykem a že poukazuje na řadu souvislostí rozebíraných jevů a pojmů. Výjimečný je také rejstřík citovaných autorů a stručný slovník užívaných pojmů. Práce se celkově vyznačuje velkou pečlivostí, detailností a přehledností zpracování teoretické i empirické části, a jejich provázaností.

Závěr: Předložená diplomová práce Hany Sudové splňuje po všech stránkách požadavky na ni kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně

Praha, 23. 8. 2012

I. Slaměník